

EUDR: Rozporządzenie w sprawie wylesiania (Rozporządzenie (UE) 2023/1115) – wyjaśnienie

Rozporządzenie w sprawie wylesiania zakazuje wprowadzania do obrotu w UE i wywozu bydła, kakao, kawy, palmy olejowej, kauczuku, soi, drewna i produktów z załącznika I, chyba że są wolne od wylesiania, legalnie wytworzone i objęte oświadczeniem o należytej staranności. Obowiązki stosuje się od 30 grudnia 2026 r., a dla mikro- i małych podmiotów od 30 czerwca 2027 r.

Przegląd z dnia 24 września 2026, recenzent: Conphora compliance team · Kolejny przegląd: 30 grudnia 2026 · Nie jest to porada prawna

Najważniejsze fakty

Odniesienie	Rozporządzenie (UE) 2023/1115	Rodzaj aktu	Regulation
Wejście w życie	29 czerwca 2023	Stosuje się od	30 grudnia 2026
Zmieniony przez	Rozporządzenie (UE) 2024/3234, Rozporządzenie (UE) 2025/2650	Organy egzekwujące	Rozporządzenie egzekwują właściwe organy wyznaczone przez każde państwo członkowskie, a sankcje muszą obejmować grzywny, których maksymalna wysokość dla osób prawnych wynosi co najmniej 4% całkowitego rocznego obrotu w całej UE, konfiskatę produktów i przychodów z nich uzyskanych, wykluczenie z zamówień publicznych i finansowania publicznego na okres do 12 miesięcy oraz czasowe zakazy wprowadzania produktów do obrotu lub ich wywozu.

Kluczowe terminy

31 grudnia 2020	Data graniczna: towary muszą pochodzić z gruntów, które po tej dacie nie były objęte wylesianiem, a drewno musi być pozyskane bez degradacji lasów po tej dacie	art. 2 pkt 13
9 czerwca 2023	Rozporządzenie (UE) 2023/1115 opublikowane w Dzienniku Urzędowym (Dz.Urz. UE L 150, s. 206)	
29 czerwca 2023	Wejście w życie (dwudziestego dnia po publikacji); wszystkim państwom przypisano standardowy poziom ryzyka	art. 38 ust. 1 i art. 29 ust. 2
4 grudnia 2024	Komisja uruchamia unijny system informacyjny dla oświadczeń o należytej staranności (art. 33)	
26 grudnia 2024	Wchodzi w życie rozporządzenie (UE) 2024/3234: pierwsze przesunięcie terminów stosowania o 12 miesięcy (do 30 grudnia 2025 r. i 30 czerwca 2026 r.)	art. 1 i art. 2
30 czerwca 2025	Termin, do którego Komisja ma opublikować w drodze aktu wykonawczego wykaz państw niskiego i wysokiego ryzyka	art. 29 ust. 2
26 grudnia 2025	Wchodzi w życie rozporządzenie (UE) 2025/2650: drugie 12-miesięczne przesunięcie, nowa rola podmiotu z dalszych etapów łańcucha dostaw i uproszczony reżim dla mikro- lub małych podmiotów pierwotnych	art. 1 i art. 2
30 kwietnia 2026	Termin przeglądu uproszczeń i sprawozdania Komisji, w stosownych przypadkach z wnioskiem ustawodawczym	art. 34 ust. 1a
30 grudnia 2026	Art. 3–13, 16–24, 26, 31 i 32 stosuje się do podmiotów, podmiotów z dalszych etapów łańcucha dostaw i handlowców; rozporządzenie (UE) nr 995/2010 (rozporządzenie w sprawie drewna) zostaje uchylone	art. 38 ust. 2 i art. 37 ust. 1
30 czerwca 2027	Stosowanie dla podmiotów będących osobami fizycznymi albo mikro- lub małymi przedsiębiorstwami, które powstały do 31 grudnia 2024 r., z wyjątkiem produktów objętych załącznikiem do rozporządzenia w sprawie drewna	art. 38 ust. 3
31 grudnia 2029	Koniec okresu przejściowego, w którym rozporządzenie w sprawie drewna nadal ma zastosowanie do drewna wytworzonego przed 29 czerwca 2023 r. i wprowadzonego do obrotu od 30 grudnia 2026 r.	art. 37 ust. 2
30 czerwca 2030	Pierwszy ogólny przegląd rozporządzenia przez Komisję, a następnie co najmniej co pięć lat	art. 34 ust. 2

Obowiązki według roli

Podmiot (operator)

- Dochować należytej staranności w odniesieniu do wszystkich odnośnych produktów przed ich wprowadzeniem do obrotu lub wywozem: zebrać informacje wymagane przez art. 9, ocenić ryzyko na podstawie art. 10 i ograniczyć je zgodnie z art. 11. art. 4 ust. 1 i art. 8
- Nie wprowadzać odnośnego produktu do obrotu ani go nie wywozić bez uprzedniego udostępnienia właściwym organom, za pośrednictwem unijnego systemu informacyjnego, oświadczenia o należytej staranności zawierającego informacje z załącznika II oraz oświadczenie, że dochowano należytej staranności i stwierdzono brak ryzyka lub tylko znikome ryzyko. art. 4 ust. 2 i załącznik II
- Udostępniając oświadczenie, przejmuje się odpowiedzialność za zgodność produktu z art. 3; zapis każdego oświadczenia o należytej staranności przechowywać przez pięć lat od jego złożenia. art. 4 ust. 3
- Udostępniając właściwym organom oświadczenie o należytej staranności, podmiot przejmuje odpowiedzialność za zgodność produktu z art. 3. art. 4 ust. 3
- Przechowywać zapis każdego oświadczenia o należytej staranności przez pięć lat od jego złożenia. art. 4 ust. 3
- Zbierać, porządkować i przechowywać przez pięć lat, wraz z dowodami: opis produktu, w tym w przypadku drewna nazwy zwyczajowe i naukowe gatunków, ilość, państwo produkcji, geolokalizację wszystkich działek (lub gospodarstw bydła) wraz z datą lub przedziałem czasu produkcji, nazwy oraz adresy pocztowe i e-mail dostawców i odbiorców, a także wystarczająco rozstrzygające i weryfikowalne informacje, że produkt jest wolny od wylesiania i został wytworzony legalnie. art. 9 ust. 1
- Podawać geolokalizację jako szerokość i długość geograficzną z co najmniej sześcioma miejscami po przecinku; działki większe niż cztery hektary wykorzystywane dla towarów innych niż bydło należy opisywać wielokątami. Jakiegokolwiek wylesianie lub degradacja lasów na działce dyskwalifikuje wszystkie towary i produkty z tej działki. art. 2 pkt 28 i art. 9 ust. 1 lit. d
- Przeprowadzić ocenę ryzyka według kryteriów z art. 10 ust. 2, w tym klasyfikacji ryzyka państwa, obecności lasów i ludów tubylczych, złożoności łańcucha dostaw i ryzyka obejścia przepisów; wprowadzić produkt do obrotu tylko wtedy, gdy ocena nie wykazuje ryzyka lub wykazuje wyłącznie znikome ryzyko; udokumentować ocenę i przeglądać ją co najmniej raz w roku. art. 10
- Jeżeli ryzyko nie jest znikome, przyjąć środki ograniczające ryzyko przed wprowadzeniem produktu do obrotu, takie jak żądanie dodatkowych informacji, niezależne badania lub audyty; utrzymywać odpowiednie polityki, kontrole i procedury, a jako podmiot niebędący MŚP wyznaczyć kierownika ds. zgodności na szczeblu zarządczym i niezależną funkcję audytu; dokumentować decyzje o ograniczeniu ryzyka i przeglądać je co najmniej raz w roku. art. 11
- Jeżeli ocena ryzyka wykazuje ryzyko, które nie jest znikome, przyjąć środki ograniczające ryzyko przed wprowadzeniem produktu do obrotu, takie jak żądanie dodatkowych informacji, niezależne badania lub audyty, oraz dokumentować decyzje o ograniczeniu ryzyka i przeglądać je co najmniej raz w roku. art. 11 ust. 1 i art. 11 ust. 3
- Utrzymywać odpowiednie i proporcjonalne polityki, kontrole i procedury służące ograniczaniu ryzyka niezgodności i zarządzaniu nim, a jako podmiot niebędący MŚP wyznaczyć kierownika ds. zgodności na szczeblu zarządczym i niezależną funkcję audytu. art. 11 ust. 2
- Ustanowić i aktualizować system należytej staranności, przeglądać go co najmniej raz w roku, prowadzić zapis aktualizacji i całą dokumentację należytej staranności przez co najmniej pięć lat oraz udostępniać ją właściwym organom na żądanie. art. 12 ust. 1, 2 i 5
- Ustanowić i aktualizować system należytej staranności oraz przeglądać go co najmniej raz w roku. art. 12 ust. 1 i art. 12 ust. 2

- Prowadzić zapis aktualizacji systemu należytej staranności i całą dokumentację związaną z należyta starannością przez co najmniej pięć lat oraz udostępniać ją właściwym organom na żądanie.
art. 12 ust. 2 i art. 12 ust. 5
- Jako podmiot niebędący MŚP ani osobą fizyczną składać co roku sprawozdanie publiczne, także w internecie, o systemie należytej staranności i podjętych krokach w celu wypełnienia obowiązków należytej staranności, w tym zestawienie produktów i państw, wnioski z oceny ryzyka i środki ograniczające ryzyko. art. 12 ust. 3 i 4
- Jeżeli wszystkie odnośne towary i produkty pochodzą z państw sklasyfikowanych jako państwa niskiego ryzyka, można stosować uproszczoną należyta staranność i pominąć etapy oceny i ograniczania ryzyka, po ocenie złożoności łańcucha dostaw i ryzyka obejścia przepisów lub mieszania; prowadzić dokumentację wykazującą, że ryzyko jest znikome, i wrócić do pełnej należytej staranności, gdy tylko pojawią się informacje o ryzyku. art. 13
- Niezwłocznie informować właściwe organy oraz podmioty z dalszych etapów łańcucha dostaw i handlowców, którym dostarczano produkty, gdy nowe informacje, w tym uzasadnione obawy, wskazują, że wprowadzony do obrotu produkt jest zagrożony niezgodnością; zapewnić organom wszelką niezbędną pomoc przy kontrolach, w tym dostęp do pomieszczeń, dokumentów i zapisów. art. 4 ust. 5 i 6
- Niezwłocznie informować właściwe organy oraz podmioty z dalszych etapów łańcucha dostaw i handlowców, którym dostarczono produkty, gdy nowe informacje, w tym uzasadnione obawy, wskazują, że wprowadzony do obrotu produkt jest zagrożony niezgodnością. art. 4 ust. 5
- Zapewniać właściwym organom wszelką niezbędną pomoc przy kontrolach, w tym dostęp do pomieszczeń, dokumentacji i zapisów. art. 4 ust. 6
- Przekazywać numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatory oświadczeń podmiotom z dalszych etapów łańcucha dostaw i handlowcom na dalszych etapach łańcucha dostaw.
art. 4 ust. 7
- Można upoważnić przedstawiciela mającego siedzibę w Unii do złożenia oświadczenia w imieniu podmiotu, ale odpowiedzialność za zgodność produktu pozostaje po stronie podmiotu. art. 6 ust. 1

Importer (pierwsze przedsiębiorstwo mające siedzibę w UE)

- Gdy osoba mająca siedzibę poza Unią wprowadza odnośne produkty do obrotu, za podmiot uważa się pierwszą osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, która udostępnia je na rynku, i spoczywają na niej wszystkie obowiązki podmiotu, w tym należyta staranność i oświadczenie o należytej staranności. art. 7 i art. 4
- W przypadku produktów dopuszczonych do obrotu lub wywożonych podawać swój numer EORI w rejestracji w systemie informacyjnym i w oświadczeniu o należytej staranności; produkty podlegają kontrolom celnym z rozdziału 4. art. 33 ust. 2 lit. a, załącznik II pkt 1 i art. 26

Podmiot z dalszych etapów łańcucha dostaw

- Wprowadzać do obrotu, udostępniać na rynku lub wywozić odnośne produkty wyłącznie wtedy, gdy posiadane są informacje z art. 5 ust. 3; status podmiotu z dalszych etapów łańcucha dostaw zależy od tego, czy wszystkie używane odnośne produkty są objęte oświadczeniem o należytej staranności lub uproszczonym oświadczeniem, w przeciwnym razie przedsiębiorstwo jest podmiotem (operatorem).
art. 5 ust. 1 i art. 2 pkt 15b
- Jako podmiot z dalszych etapów łańcucha dostaw niebędący MŚP zarejestrować się w unijnym systemie informacyjnym przed wprowadzeniem do obrotu, udostępnieniem na rynku lub wywozem odnośnych produktów. art. 5 ust. 2
- Zbierać i przechowywać nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub znak towarowy, adres pocztowy, adres e-mail i, jeśli są dostępne, adres internetowy swoich dostawców oraz, gdy dostawca jest podmiotem, numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatory oświadczeń, a także te same dane podmiotów z dalszych etapów łańcucha dostaw lub handlowców, którym dostarcza się produkty. art. 5 ust. 3
- Przechowywać te informacje przez co najmniej pięć lat od wprowadzenia do obrotu, udostępnienia na rynku lub wywozu i przekazywać je właściwym organom na żądanie. art. 5 ust. 4
- Niezwłocznie informować właściwe organy i podmioty, którym dostarczano produkty, gdy nowe informacje wskazują, że wprowadzony do obrotu lub udostępniony produkt jest zagrożony niezgodnością; jako podmiot niebędący MŚP informować organy przed wprowadzeniem do obrotu produktu, o którym wiadomo, że jest niezgodny, weryfikować, czy dochowano należytej staranności, gdy pojawi się uzasadniona obawa, i nie wprowadzać produktu do obrotu, chyba że weryfikacja wykaże brak ryzyka lub tylko znikome ryzyko. art. 5 ust. 5 i 6
- Niezwłocznie informować właściwe organy i podmioty, którym dostarczano produkty, gdy nowe informacje wskazują, że wprowadzony do obrotu lub udostępniony produkt jest zagrożony niezgodnością. art. 5 ust. 5
- Jako podmiot niebędący MŚP informować organy przed wprowadzeniem do obrotu produktu, o którym wiadomo, że jest niezgodny, weryfikować, czy dochowano należytej staranności, gdy pojawi się uzasadniona obawa, i nie wprowadzać produktu do obrotu, chyba że weryfikacja wykaże brak ryzyka lub tylko znikome ryzyko. art. 5 ust. 6
- Zapewniać właściwym organom wszelką niezbędną pomoc przy kontrolach, w tym dostęp do pomieszczeń, dokumentacji i zapisów. art. 5 ust. 7

Handlowiec

- Udostępniać odnośne produkty na rynku wyłącznie wtedy, gdy posiadane są informacje o dostawcach i odbiorcach z art. 5 ust. 3. art. 5 ust. 1
- Jako handlowiec niebędący MŚP zarejestrować się w unijnym systemie informacyjnym przed wprowadzeniem do obrotu, udostępnieniem na rynku lub wywozem odnośnych produktów. art. 5 ust. 2
- Zbierać i przechowywać nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub znak towarowy, adres pocztowy, adres e-mail i, jeśli są dostępne, adres internetowy swoich dostawców oraz, gdy dostawca jest podmiotem, numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności lub identyfikatory oświadczeń, a także te same dane podmiotów z dalszych etapów łańcucha dostaw lub handlowców, którym dostarcza się produkty. art. 5 ust. 3
- Przechowywać te informacje przez co najmniej pięć lat od wprowadzenia do obrotu, udostępnienia na rynku lub wywozu i przekazywać je właściwym organom na żądanie. art. 5 ust. 4
- Niezwłocznie informować właściwe organy państw członkowskich, w których wprowadzono produkt do obrotu lub go udostępniono, oraz podmioty z dalszych etapów łańcucha dostaw i handlowców, którym dostarczano produkty, gdy istotne nowe informacje, w tym uzasadnione obawy, wskazują, że wprowadzony do obrotu lub udostępniony produkt jest zagrożony niezgodnością. Jeżeli handlowiec niebędący MŚP przed wprowadzeniem do obrotu, udostępnieniem lub wywozem uzyska istotne informacje wskazujące, że produkt jest niezgodny, lub dowie się o nich, niezwłocznie informuje właściwe organy państw członkowskich, w których zamierza go wprowadzić do obrotu lub udostępnić albo z których zamierza go wywieźć; w przypadku uzasadnionych obaw weryfikuje, czy dochowano należytej staranności i stwierdzono brak ryzyka lub tylko znikome ryzyko, i nie wprowadza produktu do obrotu, nie udostępnia go ani nie wywozi, chyba że weryfikacja wykaże brak ryzyka lub tylko znikome ryzyko.
art. 5 ust. 5 i 6
- Niezwłocznie informować właściwe organy państw członkowskich, w których wprowadzono produkt do obrotu lub go udostępniono, oraz podmioty z dalszych etapów łańcucha dostaw i handlowców, którym dostarczano produkty, gdy istotne nowe informacje, w tym uzasadnione obawy, wskazują, że produkt jest zagrożony niezgodnością. art. 5 ust. 5
- Jako handlowiec niebędący MŚP, jeżeli przed wprowadzeniem do obrotu, udostępnieniem lub wywozem dowiedziano się, że produkt jest niezgodny, niezwłocznie informować właściwe organy; w razie uzasadnionych obaw weryfikować, czy należyta staranność wykazała brak ryzyka lub tylko znikome ryzyko, a w przeciwnym razie nie wprowadzać produktu do obrotu, nie udostępniać go ani nie wywozić.
art. 5 ust. 6
- Zapewniać właściwym organom wszelką niezbędną pomoc przy kontrolach, w tym dostęp do pomieszczeń, dokumentacji i zapisów. art. 5 ust. 7

Mikro- lub mały podmiot pierwotny

- Złożyć jednorazowe uproszczone oświadczenie w unijnym systemie informacyjnym przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub ich wywozem; otrzymuje się identyfikator oświadczenia i można zaktualizować oświadczenie po większych zmianach. art. 4a ust. 2 i 3
- Podać informacje z załącznika III: nazwę, adres i w stosownych przypadkach numer EORI, kod HS i opis produktów, szacowaną roczną ilość, państwo produkcji oraz geolokalizację lub adres pocztowy wszystkich działek lub gospodarstw bydła, a także oświadczenie, że zostanie dochowana należyta staranność. art. 4a ust. 3 i załącznik III
- Podmiot jest zwolniony z oświadczenia o należytej staranności dla każdego produktu, z pięcioletniego przechowywania zapisów oświadczeń oraz z art. 4 ust. 4 lit. c; zakaz z art. 3 i obowiązek dochowania należytej staranności z art. 4 ust. 1 nadal obowiązują. art. 4a ust. 1 i art. 4 ust. 1
- Można zastąpić geolokalizację działek adresem pocztowym wszystkich działek lub gospodarstwa, w którym wyprodukowano towary. art. 4a ust. 5
- Jeżeli wszystkie informacje z załącznika III już istnieją w unijnym lub krajowym systemie albo bazie danych, uproszczone oświadczenie nie jest wymagane; państwo członkowskie udostępnia te informacje w unijnym systemie informacyjnym, a produkty można wprowadzać do obrotu dopiero po nadaniu identyfikatora oświadczenia. art. 4a ust. 4
- Osoba fizyczna lub mikroprzedsiębiorstwo może upoważnić następny podmiot z dalszych etapów łańcucha dostaw lub handlowca niebędącego osobą fizyczną ani mikroprzedsiębiorstwem do złożenia uproszczonego oświadczenia w swoim imieniu, zachowując odpowiedzialność za zgodność. art. 6 ust. 3

Kary

Państwa członkowskie ustanawiają sankcje, które muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające oraz muszą obejmować: grzywny proporcjonalne do szkody dla środowiska i wartości produktów, obliczone tak, aby pozbawić osoby odpowiedzialne korzyści ekonomicznych i rosnące w przypadku powtarzających się naruszeń, z maksymalną wysokością dla osób prawnych wynoszącą co najmniej 4% całkowitego rocznego obrotu w całej UE w poprzednim roku obrotowym; konfiskatę produktów i przychodów z nich uzyskanych; wykluczenie na okres do 12 miesięcy z zamówień publicznych i finansowania publicznego; czasowy zakaz wprowadzania odnośnych produktów do obrotu, udostępniania ich na rynku lub wywozu w przypadku poważnych lub powtarzających się naruszeń; oraz zakaz stosowania uproszczonej należytej staranności, również w przypadku poważnych lub powtarzających się naruszeń. Prawomocne wyroki wobec osób prawnych są zgłaszane Komisji w ciągu 30 dni i publikowane na jej stronie internetowej wraz z nazwą przedsiębiorstwa, datą, streszczeniem naruszenia i sankcją. art. 25

Lista kontrolna

1. Przypisać każdą linię produktów do załącznika I według kodu CN i zapisać, jaki towar zawiera, czym była karmiona lub z czego została wytworzona.
2. Ustalić swoją rolę dla każdego produktu: podmiot (pierwszy wprowadzający do obrotu na rynku UE lub wywozący), podmiot z dalszych etapów łańcucha dostaw, handlowiec albo mikro- lub mały podmiot pierwotny.
3. Ustalić datę stosowania: 30 grudnia 2026 r. albo 30 czerwca 2027 r., jeżeli są Państwo mikro- lub małym podmiotem, który powstał do 31 grudnia 2024 r., a produkt nie był objęty rozporządzeniem w sprawie drewna.
4. Zarejestrować się w unijnym systemie informacyjnym, jeżeli są Państwo podmiotem, podmiotem z dalszych etapów łańcucha dostaw niebędącym MŚP lub handlowcem niebędącym MŚP.
5. Zebrać od dostawców geolokalizację każdej działki (wielokąty powyżej czterech hektarów), daty produkcji, państwo produkcji i dowody legalnej produkcji.
6. Sprawdzić klasyfikację ryzyka państw Komisji i przeprowadzić ocenę ryzyka według kryteriów z art. 10; uproszczonej należytej staranności używać tylko wtedy, gdy każdy towar pochodzi z państwa niskiego ryzyka.
7. Ograniczyć każde ryzyko, które nie jest znikome, przed wprowadzeniem produktu do obrotu, udokumentować decyzję i przeglądać ją co najmniej raz w roku.
8. Złożyć oświadczenie o należytej staranności dla każdego produktu przed wprowadzeniem go do obrotu lub wywozem i przekazać numer referencyjny odbiorcom.
9. Ustanowić system należytej staranności z pięcioletnim przechowywaniem zapisów; jako podmiot niebędący MŚP wyznaczyć kierownika ds. zgodności, niezależną funkcję audytu i publikować roczne sprawozdanie.
10. Przygotować się do pomocy właściwym organom podczas kontroli oraz do niezwłocznego informowania ich i odbiorców, gdy pojawią się nowe informacje o ryzyku.

Źródła

1. EUR-Lex: rozporządzenie (UE) 2023/1115, tekst skonsolidowany z 26 grudnia 2025 r. — <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:02023R1115-20251226>
2. EUR-Lex: rozporządzenie (UE) 2023/1115 w brzmieniu opublikowanym (CELEX 32023R1115) — <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32023R1115>
3. EUR-Lex: rozporządzenie (UE) 2024/3234 zmieniające datę stosowania — <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/3234/oj>
4. EUR-Lex: rozporządzenie (UE) 2025/2650 zmieniające niektóre obowiązki podmiotów i handlowców — <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/2650/oj>
5. EUR-Lex: rozporządzenie (UE) nr 995/2010 (rozporządzenie w sprawie drewna), załącznik z objętymi produktami z drewna — <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32010R0995>
6. Komisja Europejska: rozporządzenie w sprawie produktów wolnych od wylesiania — https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/regulation-deforestation-free-products_en

Opracowane na podstawie oficjalnego tekstu w EUR-Lex i wytycznych Komisji, ze źródłem dla każdego faktu. Nie jest to porada prawna.